

HRVATSKI SABOR

**KLUB ZASTUPNIKA
HRVATSKIH LABURISTA – STRANKE RADA**

Zagreb, 12. siječnja 2012.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog Zakona o dopunama Zakona o poreznoj upravi

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. Poslovnika Hrvatskog sabora, podnosimo **Prijedlog Zakona o poreznoj upravi.**

Sukladno članku 135. stavku 2. Poslovnika Hrvatskog sabora, u postupku donošenja Zakona na sjednici Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela, sva potrebna obrazloženja dat će u ime predlagatelja zastupnici Dragutin Lesar, Nikola Vuljanić, Branko Vukšić i Nansi Tireli.

Predsjednik

Dragutin Lesar

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona sadržana je u članku 2. stavak 4. Ustava Republike Hrvatske

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE PROISTEĆI DONOŠENJEM ZAKONA

Zakon o poreznoj upravi objavljen je u Narodnim novinama 67/01, 70A/01, 94/01 i 177/04. Zakonom se propisuju okviri djelovanja poreznih organa, posebice nadležnosti, te postupci i činidbe tijekom određivanja i naplate poreznih i drugih davanja. Porezna uprava također obavlja i inspeksijski nadzor poreznih obveznika, te je, pored ostalih poslova, zadužena za utvrđivanje porezne osnovice i porezne obveze poreznih obveznika.

U podmirivanju obveza prema proračunu temeljne su obveze porezne uprave i poreznih obveznika regulirane ovim propisom. No, u praksi je česta situacija da porezni obveznik prikazuje nikakvu ili minimalnu obvezu prema proračunu, a da istovremeno taj isti porezni obveznik nabavlja visokovrijednu imovinu (nekretnine i pokretnine). Poduzetnici koji posluju s gubitkom, koji ne podmiruju svoje obveze niti prema državi, niti prema državnim fondovima (mirovinskom i zdravstvenom), niti prema svojim uposlenicima kupuju najskuplje modele automobila i plovila i prije nego se pojave na tržištu, kupuju nekretnine, šire poslovanje, a društvo od toga nema ništa. Isto tako, nekretnine i pokretnine velike vrijednosti nabavljaju i osobe bez primanja, odnosno s primanjima koja ne prolaze nikakve porezne „škare“. Takav je novac, sasvim očito, plod kriminalnih djela ili, u najmanju ruku, djelatnosti s one strane zakona. Na taj se način socijalne razlike produbljuju, država dalje siromaši, a uski sloj manipulatora neprimjereno bogati.

Da bi se takav trend zaustavio, prijeko je potrebno obvezati porezne organe da kontinuirano uspoređuju obračunate i naplaćene obveze poreznog obveznika u prethodnom razdoblju i porast vrijednosti njegove imovine u tekućem. Jednostavno rečeno, valja spriječiti da porezni obveznik koji je u prethodnoj godini platio tek minimalna davalja proračunu i proračunskim fondovima, ili nije platio ništa, odjednom postane vlasnikom najskuplje jahte, automobila ili luksuzne vile. Ukoliko je nabavio vozilo vrijedno npr. 100.000 EUR, mora moći dokazati da je u prethodnom razdoblju zaradio barem toliko **I BAREM NA TU VRIJEDNOST PLATIO SVA DAVANJA, odnosno da je na neki drugi legalan način došao do te imovine (nasljedstvom i sl.)**. Ukoliko nije u stanju dokazati legalan izvor sredstava kojima je povećao vrijednost svoje imovine, očito se radi o sivoj ekonomiji, izbjegavanju plaćanja obveza ili nekoj drugoj kriminalnoj radnji.

Porezu upravu trebalo bi obvezati da provede postupak usporedbe novostečene imovine i plaćenih obveza iz prethodnog razdoblja. Te poslove i po postojećim propisima može obavljati financijska policija (čl. 22, stavak 1, alineja 5 Zakona o financijskoj policiji, no implicite se postupci financijske policije ograničavaju na pravne osobe, a fizičke se izrijeckom ne spominju). Porezna uprava ima takvu obvezu prema odredbama Zakona o porezu na dohodak (čl. 63 Zakona o porezu na dohodak), no mislimo da je potrebno nadopuniti ovlasti porezne uprave, te ju obvezati da utvrđuje navedene prekršaje glede svih zakonskih odredbi koje se tiču ispunjavanja poreznih obveza, fizičkih i pravnih osoba, a koji apsolutno

destruktivno djeluju ne samo na proračun i fondove, već i na osjećaj da živimo u pravednoj i pravnoj državi.

Naime, nema nikakve sumnje da se porezi naplaćuju na kupovinu pokretnina i nekretnina, no porezna bi uprava morala imati i zadaću ustanoviti da li su sve obveze plaćene i prilikom sticanja sredstava za kupovinu takve imovine.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona ne bi trebalo angažirati dodatna sredstva u proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O POREZNOJ UPRAVI

Članak 1.

Članak 3, stavak (1), iza alineje 4. dodaje se nova alineja 4a, koja glasi:

«4a. utvrđivanje promjene vrijednosti imovine poreznog obveznika, pokretninama u vlasništvu ili pribavljenim postupkom leasinga ili sličnim postupkom, vlasničkim, novčanim i drugim pravima, te provjeru naplaćenog poreza i drugih obveza, koji slijede iz prihoda kojim je ta imovina pribavljena.»

Članak 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od objavljivanja u "Narodnim novinama".

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim člankom propisuje se nova obveza porezne uprave, koja uključuje utvrđivanje porasta vrijednosti imovine poreznog obveznika i usporedbu tog porasta s obračunatim i naplaćenim poreznim davanjima.

Članak 2.

Ovim člankom propisuje se rok stupanja na snagu ovog Zakona.

DIJELOVI ZAKONA KOJI SE OVIM DOPUNAMA MIJENJAJU

Članak 3.

(1) Porezna uprava obavlja upravne i druge stručne poslove što se odnose na:

1. zaprimanje poreznih prijava, bilježenje poreznih obveza u poreznom knjigovodstvu, naplatu i povrat poreza,
2. utvrđivanje pravodobnosti, zakonitosti i pravilnosti podnijetih poreznih prijava,
3. utvrđivanje porezne osnovice i porezne obveze,
4. provođenje inspekcijskog nadzora,
5. provođenje ovrhe radi naplate poreza,
6. podnošenje prijava za pokretanje prekršajnoga, prijestupnog i kaznenog postupka,
7. vođenje prvostupanjskoga prekršajnog postupka zbog povrede poreznih propisa,
8. davanje mišljenja o primjeni propisa u pojedinačnim poreznim predmetima,
9. međunarodnu pravnu pomoć u poreznim stvarima,
10. proučavanje poreznih sustava i suradnju s poreznim tijelima drugih država,
11. praćenje primjene međunarodnih ugovora iz područja poreza,
12. izdavanje isprava o činjenicama o kojima Porezna uprava vodi službenu evidenciju,
13. izgradnju i korištenje poreznoga informacijskog sustava,
14. davanje odobrenja i nadzor nad priređivanjem igara na sreću, zabavnih i nagradnih igara,

15. izdavanje markica za označavanje i registraciju automata i stolova za igre na sreću,
16. provođenje ovrhe radi naplate drugih javnih davanja po zahtjevima tijela državne uprave i sudova u skladu s posebnim zakonima.

17. provođenje ovrhe radi naplate proračunskih prihoda koje je u postupku financijskog nadzora utvrdila Financijska policija.

(2) Porezna uprava obavlja i poslove što se odnose na nadzor obračunavanja, naplatu i ovrhu radi naplate doprinosa za obvezna osiguranja, te podnošenje prekršajnih prijava i vođenje prekršajnog postupka zbog povrede propisa o plaćanju doprinosa za obvezna osiguranja.

(3) Porezna uprava prikuplja i obrađuje podatke o utvrđenim i naplaćenim porezima i doprinosima za obvezna osiguranja i predlaže promjene porezne politike i poreznih propisa, te drugih propisa radi unapređenja poreznog sustava i učinkovitijeg ubiranja poreza i doprinosa za obvezna osiguranja.

(4) Porezna uprava može obavljati poslove evidentiranja, utvrđivanja, nadzora, naplate i ovrhe radi naplate poreza što u cijelosti pripadaju jedinicima lokalne i područne (regionalne) samouprave, drugih javnih davanja i ostalih davanja propisanih zakonom.

(5) Uvjeti i opseg obavljanja poslova iz stavka 4. ovoga članka uređuju se odlukom što je donosi predstavničko tijelo jedinice lokalne ili područne (regionalne) samouprave, odnosno nadležno tijelo za druga javna i ostala davanja propisana zakonom uz prethodnu suglasnost ministra financija.

(6) Porezna uprava obavlja poslove vođenja i rješavanja u prvostupanjskom prekršajnom postupku zbog povrede poreznih propisa i propisa o plaćanju doprinosa za obvezna osiguranja prema zahtjevu Financijske policije.